

Svar på skriftligt spörsmål SSS 426/2021 rd

Svar på skriftligt spörsmål om de problem som indrivningen av hälso- och sjukvårdsräkningar medför för medborgarna

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 426/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Minna Reijonen /saf:

Finns det planer på att instruera kommuner, städer och sjukvårdsdistrikt för att föra dem närmare en enhetlig praxis vad gäller faktureringen av klienter, och

hur kan det förebyggas att hälso- och sjukvårdsfakturor inte utan orsak indrivs eller utsöks, om klienten till exempel under sina sjukhusvistelser inte är hemma för att motta fakturorna?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Med stöd av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) kan kommunerna uppbära en avgift för social- och hälsovårdstjänster, om inte något annat stadgas genom lag. Kommunerna ansvarar för att bestämma och uppbära klientavgifterna, men kan även anlita en utomstående tjänsteleverantör, till exempel ett indrivningsbolag, för den tekniska faktureringen och frivilliga indrivningen av klientavgifter. Det ovannämnda grundar sig på indrivningslagen och dess huvudregel avseende frivillig indrivning. Bestämmelserna i indrivningslagen gäller indrivningen av fordringar som har förfallit till betalning. Konsumentombudsmannen har utarbetat anvisningar för god indrivningspraxis som ska iakttas vid indrivning. Dessutom ska kommunen i all sin verksamhet, även vid fakturering av klienter, iakttå grunderna för god förvaltning, om vilka bestämmelser ingår i förvaltningslagen (434/2003).

Ändringarna av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (1201/2020) som trädde i kraft i början av juli 2021 förenhetligar avgifterna samt uppbärande av avgifterna mellan kommunerna. Lagen betonar kommunens skyldighet att uppbära avgifterna. Kommunen kan inte överföra rätten att uppbära avgifterna till en privat tjänsteleverantör. Kommunen kan dock även framöver anlita en utomstående tjänsteleverantör för den tekniska faktureringen och frivilliga indrivningen. Till följd av lagändringen har kraven på fakturornas innehåll skärpts. Framöver ska det utöver de vanliga faktureringsuppgifterna i fakturan inkluderas bland annat en anvisning för begäran om omprövning samt uppgifter om huruvida avgiften beaktas i avgiftstaket.

Om en klient till exempel vistas på sjukhus och varken hen eller hens närstående är hemma för att motta fakturor, kan klienten begära att tidsfristen för betalning av fakturan förlängs. Enligt god indrivningssed ska förhållningssättet till betalningsarrangemang vara ansvarsfullt vid indrivning och det ska undvikas att onödiga kostnader orsakas för gäldenären. Enligt indrivningslagen (513/1999) är gäldenären inte skyldig att ersätta indrivningskostnaderna, om borgenären eller uppdragstagaren (ofta en inkassobyrå) har förfarit i strid med god indrivningssed till exempel genom att orsaka onödiga kostnader för gäldenären, utom i det fall att det klandervärda i förbandet eller underlåtelserna kan anses vara ringa.

Regionförvaltningsverket utövar tillsyn över indrivningsbolagens verksamhet med stöd av lagen om registrering av aktörer som bedriver indrivningsverksamhet (411/2018). En anmälan kan göras till regionförvaltningsverket till exempel vid misstankar om att en aktör som bedriver indrivningsverksamhet handlar på ett sätt som bryter mot lagen eller god indrivningssed.

I det fortsatta arbetet för reformen av lagen om klientavgifter är avsikten att se över och bedöma eventuella utvecklingsbehov även avseende faktureringen, indrivningen och utsökningen av klientavgifter i den utsträckning det är möjligt att inom revideringen av lagstiftningen om klientavgifter främja tillgodoseendet av eventuella konstaterade behov av ändringar. Syftet är att utifrån bedömningen fortfarande hitta metoder som kan bidra till att minska eventuella missförhållanden vad gäller genomförandet av faktureringen samt att klientavgifter utsöks eller indrivs.

Helsingfors 9.8.2021

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru